Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. post. - II Gruppo

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava: Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poštno ček. račun: štev. 9-12410

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečna L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto IV. - Štev. 24 | Gorica - 12. junija 1952 - Trst | Izhaja vsak četrtek

Dvojno pojmovanje jezikovnih pravic

Stojimo pred dejstvom, da Italijani izjavljajo: Slovenci imajo v Italiji vse jezikovne pravice. Slovenci pa pravimo: V Italiji nimamo jezikovne enakopravnosti.

Kje je resnica?

Slovenci imajo nekaj slovenskih šol, katere so zanje ustanovili že zavezniki in govorijo slovensko po družinah in v cerkvi. Pri volitvah smejo postavljati svoje kandidate in izdajati svoje knjige in časopise. To je pa več ali manj tudi že vse!

Italijanu, ki je bil vzgojen pod fašizmom je to seveda veliko in smatra to za popolno jezikovno svobodo.

Noben Italijan pa ni toliko demokratično razgledan, da bi spoznal to dejstvo le za majhen drobec jezikovnih pravic.

Ne pade mu v glavo, da bi smel Slovenec tudi na pristojne urade slovensko pisati in tam slovensko govoriti.

Ne pade mu v glavo, da bi moralo županstvo tudi po slovensko razglašati svoje sklepe.

Ne pade mu na misel, da bi učitelj kmetijstva moral Slovencem po slovensko predavati.

Ne sanja se mu, da bi morala varnostna oblast po slovensko preiskovati.

Niti v sanjah si ne predstavlja, da bi bilo treba vse Slovence upravno združiti, dati beneškim Slovencem šole in sprejemati tudi Slovence po proporcu v javne službe itd.

Kje je torej resnica?

Pri Slovencih je resnica, pri Italijanih pa ni podlage, da bi jo sprejeli.

Poraz in kriza komunizma

V preteklem tednu so se odigrali pomembni politični dogodki, ki docela opravičujejo naslov današnjega političnega pregleda. Nadčloveška potrpežljivost, ki odlikuje obrambno politiko Zapada proti napadalnemu sovjetskemu komunizmu, rodi uspehe. Soditi smemo, da je sreča komunističnemu makjavelizmu vsaj deloma postala nezvesta. Cilj vseh sovjetskih akcij po podpisu dveh važnih političnih pogodb, namreč posebne mirovne pogodbe med Anglijo, Francijo, Ameriko in Zapadno Nemčijo in podpisu pogodbe obrambne evropske skupnosti v Parizu je tale, da prepreči ratifikacijo pogodb. Zapadne države so pričakovale. da bo reakcija na pogodbe od strani Kremlja, zlasti v Nemčiji, mnogo hujša, kot je pa bila v resnici. Sovjetsko vodstvo v Vzhodni Nemčiji je sicer zaprlo demarkacijsko črto med Zapadno in Vzhodno Nemčijo, dostop zapadnim Nemcem je dovoljen samo s posebnim dovoljenjem. V desetkilometerskem pasu izza demarkacijske črte so podrli marsikatero hišo, izgnali veliko Nemcev iz Vzhodne Nemčije še dalje na vzhod, onemogočili so premikanje ljudi v nekaterih obmejnih mestih, kot na pr. v Steintückenu in Griebnitzu. Ameriški komandant pa je zaradi teh omejitev vložil pri sovjetskem komandantu v Berlinu ultimat in pred iztekom ultimata je sovjetska oblast te ukrepe preklicala. Ko so boljševiki s temi ukrepi mučili obmejno prebivalstvo, je angleško vojaštvo po načelu zob za zob oblegalo rusko radio-postajo, ki se nahaja v britanski coni. V radijskem poslopju je obkoljenih nekaj ruskih vojakov in radijskih uslužbencev. Dostop v radijsko poslopje je vsakemu strogo prepovedan, izstop pa vsakemu prost.

Ta odločen nastop angleške vojaške komande je prav gotovo pomirjevalno vplival na boljševiške živce. Isti učinek je imel na njihove živce tudi Edenov obisk in njegov govor, ki je Berlinčanom zatrdil, da bo Berlin zopet prestolica Nemčije, a jim je priporočal vztrajnost in potrpežljivost. Že obisk sam pa je bil za Kremelj jasen dokaz, da Zapad ne misli prepustiti Berlina lastni usodi, čeprav mu grozi morda ponovno blokiranje. Berlin bo obiskal v kratkem tudi Adenauer, proti kateremu se zlasti zaganjata moskovski in komunistični radio v Vzhodni Nemčiji. Tudi Acheson že napoveduje svoj obisk Berlinu proti koncu junija, ko bo obiskal, kakor pišejo italijanski listi, tudi London in Rim in morda tudi Beograd. Obiski v Berlinu imajo ta namen, da dopovedo Nemcem, da gre med njimi in Nemčijo za načelo zvestobe za zvestobo in da z vso resnobo vplivajo na Kremelj, da se ne prenagli s svojimi ukrepi. Tisk napoveduje tudi spremembo sovjetskega veleposlanika v Washingtonu in sicer pojde tja današnji sovjetski veleposlanik v Londonu, znani Zarubin, ki je bil več let poslanik v Kanadi, prav tedaj, ko je šlo za rusko atomsko špijonažo. Zunanje ministrstvo ZDA pa je že pristalo na njegovo imenovanje, ko sta prej Truman in Acheson preiskala njegovo delovanje v Kanadi. Končno naj omenimo tudi, da je Eisenhower, ki je sedaj zelo zaposlen s svojo volilno propagando, na svoji tiskovni konferenci 7. junija v New Yorku izjavil: »Pripravljen sem, da grem na katerikoli kraj sveta, da se srečam s Stalinom, če bi to koristilo miru. Kajti problem miru je najtežji problem našega časa in ničesar ni, kar ne bi bil pripravljen storiti, da omogočim mir in sigurnost za ZDA.« Vse to so dokazi, da ima Zapad zares dobro in odločno voljo, da prepreči zlom med seboj in sovjetskim vzhodom ter na miren način izravna in reši vse probleme med enim in drugim blokom. Morda se pa za vsem tem že kaže vpliv ameriškega veleposlanika v Moskvi Kennana. Isti dan kot Eisenhower je podal tudi Truman važno izjavo v svojem govoru v Missouri in sicer svojim starim sobojevnikom iz prve svetovne vojne, ko je služil kot kapetan v 35. diviziji. Truman je najprej branil politiko ameriškega oboroževanja proti napadom svojih nasprotnikov in je opozoril Amerikance, da »danes ni mogoče doseči sigurnosti za nizko ceno; za sigurnost, ki je pogoj miru, moramo biti pripravljeni plačati v naporu proizvodnje in taks«. Nato je opominjal svojo domovino, naj ne zavlačuje svojega ojačenja in naj bo na straži zaradi morebitne obnove napada v Koreji ali pa na otvoritev »nove Koreje« na kakšnem drugem mestu.

Nova Francija na pohodu

Razvoj političnih dogodkov v Franciji nam daje zares pravico, da govorimo o novi Franciji in njenem preporodu, ki se napoveduje. Čeprav so se demonstracije komunistične stranke 28. maja, ki jih je vodil sam Duclos, generalni tajnik stranke, popolnoma ponesrečile, ker je pariško prebivalstvo in zlasti delavstvo odpovedalo poslušnost stranki, ki je v službi tujih interesov, to je napadalne sovjetske politike, se komunistično vodstvo, ki ga je prevzel znani Marty, ni še moglo pomiriti. Duclos sedi namreč že od 28. maja v zaporu, čeprav energično protestira sam in po svojih sedmih advokatih, češ, da se je policija pregrešila proti njegovi poslanski imuniteti. Mož pozablja, da ga njegovo poslanstvo ne more ščititi, če pa je ščuval proti redu, miru in zakonom domovine in demokratske republike; zato bo mož odgovarjal pred sodnijo za zločin komplota proti sigurnosti države. Vsi štrajki, ki so se vršili od 28.5. do 4. junija so se prav tako ponesrečili, kakor Duclosova demonstracija. Veliki in mali komunistični bogovi so strmoglavljeni in sedaj imajo čas v zaporu, da se vživijo v svoje nove vloge navadnih državljanov, ki so pred zakonom vsi enaki. Da bi komunistično vodstvo vendar zopet razgibalo delavske množice, da bi se borile za osvoboditev Duclosa in sodrugov iz zapora, je napovedalo generalni štrajk v Parizu in državni štrajk vseh vrst prevoznikov. Štrajk je bil določen za sredo dne 4. junija. Prav dan pred štrajkom pa je Pinayeva vlada izvojevala veliko zmago v poslanski zbornici z izglasovanjem važnega zakona, ki je osnovan na »mobilni skali« plač, to pomeni, da se plača takoj primerno dvigne, če se dvignejo cene potrošnemu blagu. Med tem je vlada razpisala tudi notranje posojilo in sicer na zlati osnovi. Razpis posojila se je popolnoma posrečil in zlato ter zdrave valute se izlivajo iz skrivališč, nogavic, zabojev in skrinjic v banke. Kdor pa pozna francosko zgodovino, ve, da je patriotizem Francozov nepremagljiv, če se enkrat v njem prebudi vera in zaupanje v državo, vlado in domovino.

Ta preporod Francozov so morali prvi občutiti komunistični voditelji na dan štrajka 4. junija. Stranka je ta dan doživela popoln poraz, življenje v Parizu in v celi državi je teklo mirno kot druge dni. Niti en vlak ni zakasnil ali izostal, normalno so vozili avtobusi, prav tako podzemeljska železnica, popolnoma sta delovala pošta in brzojav. Delavstvo je povsod in v polnem redu bilo na delu. Le v ogromni tovarni Renault, ki zaposluje 40.000 delavcev, je prišlo po krivdi komunističnih aktivistov, škvadristov, do neljubih nemirov in kar je za delavstvo morda najslabše, do medsebojne borbe med delavci svobodnih krščansko-socialističnih sindikatov »Force Ouvriere«, pa tudi komunističnega delavstva proti komunističnim aktivistom, ki so udrli v tovarno. Bilo je več delavcev in paznikov ranjenih; aktivisti so pretrgali električne žice, zato se je radi pomanjkanja elektrike delo moralo ustaviti. Drugi dan se je delavstvo zopet pojavilo polnoštevilno na delu, aktivisti so se sicer zopet pojavili, da bi izsilili štrajk, toda delavstvo jih je končno zaradi svoje enodušnosti pregnalo, enega aktivista so vrgli celo v Seino. Proti koncu preteklega tedna so odkrili veliko špijonsko mrežo v Toulonu za interese države, ki je ni treba imenovati. Policija je izvršila v raznih francoskih mestih mnogoštevilne preiskave in pozaprla precejšnje število komunistov. Ta skupina bo obtožena največjega zločina »komplota proti zunanji varnosti države«, za katerega je predvidena smrtna kazen. Sodilo jih bo pa vojaško sodišče v Marseilleu, kateremu so se izročili tozadevni akti. Stranka pa se vendar ne more sprijazniti z usodo in sklicuje za četrtek 12. junija »oceansko« komunistično zborovanje, ki se bo vršilo v velikem pariškem stadionu. Komunistični polbogovi se krčevito upirajo usodi, ki leži nad njimi kot Damoklejev meč, toda zaman: francosko delavstvo je izgubilo strah pred komunističnimi bogovi, osvobodilo se je vsaj zaenkrat kremeljskega suženjstva in barometer francoskega komunizma kaže trenutno močno navzdol.

Prvi Ridgwayev govor

Ridgway, novi komandant vseh oboroženih sil atlantskega pakta, je prvič javno govoril v Normandiji, kjer se je pred osmimi leti izkrcal kot prvi ameriški oficir s svojo 82. divizijo padobrancev 6. junija 1944. Obletnico tega izkrcanja so praznovali 6. junija v Saint-Mere-Eglise. Njegovo vojaško operacijo so sami Nemci krstili za eno najbolj junaških v drugi svetovni vojni in za odločilno. Na tem zanj gotovo pomembnem mestu je imel zelo važen govor, ki ga moremo le na kratko posneti. Obrnil se je v prvi vrsti na Kremelj in ga hotel resno posvariti, češ »Sovjetska zveza Stalina bo prav tako poražena, kot je bila Hitlerjeva Nemčija,« če bi povzročila novo vojno. »Zapad je pripravljen na obrambo za vsako ceno in tudi v novem konfliktu bo zmaga na njegovi strani. Smo svobodni narodi in svobodnih narodov ne more zajeti strah, če bi vse stvari, ki so jim drage, bile postavljene v nevarnost. Nismo bili nikoli in nimamo namena, da bi postali narod, ki napreduje s strahom. Če tudi bi morali dolgo trpeti, bomo trpeli, ker vemo, kako velike so rezerve naše moči in ker imamo zavest, da iščemo vsako možno sredstvo, da bi izključili skrajno grozoto, vojno; vojna ne urejuje ničesar in je sterilna za zmagovalca in premaganega. Je le izraz naše moči, če smo lahko plemeniti in velikodušni. Toda gorje, če bi kdo smatral ta dokaz naše moči, ki jo zgodovina izpričuje, za slabost ali za znamenje civilizacije, ki je v propadanju, ki predpostavlja mir svobodi, žrtvam udobje, skupnemu dobremu individualno dobro: ta zmota bi povzročila grozno trpljenje nam, toda tudi uničenje naših sovražnikov in njihove moči. Borili smo se za pravice človeka povsod, da bi živeli v miru in radosti. Z božjo pomočjo smo želi zmago in smo s srcem in telesom šli na delo, da bi ozdravili smrtne rane vojne. Opazovali smo rast moči strahotne mašine, ki spreminja ljudi v sužnje in nismo mogli verjeti, da je kaj takega sploh mogoče. Z naraščujočo skrbjo smo videli, kako padajo trdnjave svobode. Naše sanje o mirnem svetu so se razblinile, ko smo gledali v obraz ogroževanju, udiranju komunizma in odprti vojni na Koreji, ki so jo sprožili komunisti,« je zaključil pošteni in neustrašeni vojak svojo filipiko, ki mu je privrela iz razočaranega, a plemenitega človeškega srca. Tako kot Ridgway misli danes skoraj celokupno človeštvo. Morda ga bodo razumeli tudi kremeljski politiki; če ga pa hočejo umeti, morajo postati vsaj nekoliko zopet navadni ljudje. Francija bo še dolgo vezala naše pozornost političnega sveta in njen bodoči razvoj utegne pomeniti preokret politike in življenja.

V Romuniji „čistijo“

Kdo ni še slišal ali bral o imenitni ženi Ani Pauker, ki je kot sovjetska državljanka postala »zunanji minister« romunske demokratične republike in se je na tem položaju držala vse do letos. Bila je posebna zaupnica Kremlja in je imela važno nalogo nadzorovati romunske politične voditelje. Šel je o njej glas, da je smela k telefonu poklicati samega Stalina, ko je imela kako važno novico. Torej res imenitna žena.

Zadnje dni pa je prišla preko Dunaja novica, da so tri velike glave bile izključene iz politbiroja in iz centralnega komiteja komunistične stranke v Romuniji: Luca, Georgescu in Pauker. Zatožene so bile, da so šle iz prave poti komunizma in začele zavijati na desno — to je, da so postale popustljive s kmeti in z vsem kar diši po kapitalizmu, oz. po zasebni lastnini. Pregrešili so se tudi, ker niso znali prav ceniti razvrednotenja valute, ki je bilo dekretirano v januarju t. l.

G. minister Ana Pauker je bila primorana priznati svoje pregreške in bo kot spokornica ostala bajè še nadalje minister, dva njena ožja sodelavca pa sta bila odžagana.

Najlepša pa je ta, da bi kmalu padel v nemilost slavni urad »Kominform«, ki ima v Bukarešti svoj sedež in uredništvo svojega časopisa. Dognali so namreč, da so bili ti trije obsojenci v ozkih stikih z glavnimi člani »Kominforma« in bodo, ali so že v preiskavi vsi tamkajšnji uradniki.

Tako se godi v »ljudskih« republikah, ki niso ljudske ampak le absolutna last Partije, in kjer vlada strah in nezaupanje in trajno špijonstvo.

Politična kriza v Južni Koreji

Sygman Rhee je tam predsednik republike, ki so jo obranile pred zasedbo severno-korejskih in kitajskih komunistov čete ZN in jo še sedaj drže, ker bi jo sicer komunisti hitro pozobali. — Letos pa zapade doba predsednikovanja Rheejevega, treba bo novih volitev. Dasi je dosedanji predsednik za deželo zaslužen mož, je v poslanski zbornici zgubil večino in se je tam osnovala proti njemu huda opozicija. Predsednik jo je obdolžil tajnega sporazuma s komunisti in je dal zapreti več poslancev opozicije, med njimi tudi nekega Suh Min Ho, ki je 24. aprila ubil stotnika južne protikomunistične armade. Posledica aretacije je bila, da so se poskrili ostali opozicionalni poslanci in je postala zbornica nesklepčna, ker je manjkalo več kot polovica poslancev.

Na pritisk iz Zapada je Rhee izpustil nekaj zaprtih poslancev in drugim je bilo od strani ZN obljubljeno, da ne bodo aretirani, ampak, naj se vrnejo in začno zopet zborovati. Zgodilo se je tako: zbralo se je v poslanski zbornici 93 mož opozicije, na kar je pa zapustilo sejo 52 poslancev, ki so zvesti Rhee-ju, češ da so se ZN protipostavno vmešali v notranje politične zadeve Južne Koreje. Tako so Južno-Korejci v notranjosti razprti, od severa pa ogroženi od močno oborožene komunistične armade. Kako se bo ta vozel razvozljal, bo svet videl po končani sodnijski razpravi proti Sun Min Ho-ju, ki je obtožen zgoraj omenjenega umora in tihega sporazuma s komunisti. Razprava se vrši v glavnem mestu Pusan-u. Morilca brani 5 uradno imenovanih zagovornikov komisije ZN in zastopnikov domačega in svetovnega časopisja. Kot sokrivcev komunistične zarote stoji pred sodiščem še drugih enajst poslancev južno-korejske zbornice. — Tam bo padla odločitev ali ima predsednik Rhee tvarno podlago opoziciji očitati komunizem ali ne.

Gospodov dan

Druga nedelja po binkoštih

Iz svetega evangelija po Luku
(14, 16-24)

Tisti čas je povedal Jezus farizejem to priliko: »Neki človek je pripravljal veliko večerjo in jih je mnogo povabil. Ob času večerje je poslal svojega služabnika, povabljenim povedat, da naj pridejo, ker je že vse pripravljeno. In začeli so se vsi hkrati izgovarjati. Prvi mu je rekel: »Pristavo sem kupil in jo moram iti pogledat; prosim te, imej me za opravičenega!« Drugi je rekel: »Pet jarmov volov sem kupil in jih pojdem preizkusiti; prosim te, imej me za opravičenega!« In spet drugi je rekel: »Oženil sem se in zato ne morem priti«. Služabnik se je vrnil in to sporočil svojemu gospodu. Tedaj se je hišni gospodar razsrdil in je rekel svojemu služabniku: »Pojdi brž na ceste in ulice po mestu in pripelji semkaj uboge in pohabljene in slepe in kruljave!« Služabnik je rekel: »Gospod, zgodilo se je, kar si naročil, pa je še prostor. »In gospod je rekel služabniku: »Pojdi na pota in k ograjam in primoraj jih vstopiti, da se moja hiša napolni. Povem vam pa, nobeden izmed onih mož, ki so bili povabljeni, ne bo okusil moje večerje«.

*

VELIKA VEČERJA

V priliki je jasno, da Gospod vabi k nebeški večerji, k svetemu obhajilu, k angeljski mizi. Preveč jih je, ki *svetega obhajila ne poznajo;* nešteti so do njega apatični, neobčutljivi in ga *zanemarjajo* s čudovito nehvaležnostjo; a mnogo je, hvala Bogu, tudi tistih, ki so stalni in zvesti gostje nebeške večerje. Moral pa bi ves svet hiteti k tej nebeški gostiji, saj nam jo ljubezen neskončnega Odrešenika zastonj ponuja najboljših jedi, zato da bi našim dušam dal življenja. »Kruh božji je namreč,... in daje svetu življenje« (Jn 6,32). In da bi utešil lakoto in žejo ljudi: »Jaz sem kruh življenja: kdor pride k meni, ne bo lačen,... in ne bo nikoli žejen.« (Jn 6,35).

Ta nebeška gostija je *vedno pripravljena,* v vseh cerkvah naše dežele, vsak dan. In to *za vse,* ne samo za otroke, ne samo za ženske, ne samo za reveže in za preproste. Tudi fante, može, za bogatine in učenjake, vseučiliške profesorje in politike, za preprostega kmečkega fanta kakor za odraščajočega studenta, ki se sramuje pred ljudmi poklekniti k obhajilni mizi. »Vse je pripravljeno!« pravi evangelij!

Vabila so bila z vso obvezno oliko poslana povabljenim. In so še! Z ljubeznijo smo vabljeni, če v nas še živi ona milost, da slišimo ta nežni Gospodov glas in ga ni zadušilo morje in bučanje valov življenja, naših strasti in hudobije. Še vedno odmeva preko zemlje klic: »Pridite vsi!«

Še več: vabila spremlja težka beseda, ki nas obvezuje odzvati se plicu božjemu: »Resnično, resnično vam povem: Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi« (Jn 6,53).

*

Služabniki ob uri večerje znova opozorijo povabljenje, naj ne pozabijo priti, zakaj vse je pripravljeno. A kaj se je zgodilo? Služabnikom po vrsti povabljenci vračajo vabila s praznimi izgovori. Sv. Matej pravi celo, da so nekatere služabnike celo pretepli in pobili (prim. Mt 21,6). Kolika nehvaležnost! Zaničevanja vredno ravnanje povabljencev.

Jim nismo tudi mi podobni? O, pa še kako! Sicer tako daleč nismo prišli, da bi one, ki nas k obhajilu vabijo, pobili. A v notranjosti morda vse vre v nas, kadar nas kdo k pogostemu obhajilu nagovarja. Kako je nadležno vedno poslušati isto storijo o obhajilu!

Tisoč izgovorov najdemo, da se izognemo obhajilu! Evangeljski povabljenci so šli gledat pristavo, preizkušat vole, gostijo so imeli. Mi pa: na gore, na izlete, k športnim prireditvam brez prestanka, na lov, na smučanje, kopat se.

Ob delavnikih izgovori prepričujejo takole: mraz je; vroče je. Moram zgodaj na delo. Ne morem biti tešč, ker se slabo počutim, sem slabe konstitucije in podobno.

Ob nedeljah pa takole sebe prepričujemo: moram malo dalj počivati, saj se ves teden zgodaj dvignem iz postelje. Moram počistiti hišo, popraviti kolo, da bom popoldne mogel iti tja in tja; z eno besedo, ob nedeljah je še večja zadrega kot ob delavnikih. V duši pa je samo en izgovor, ki ga ne izrečemo na zunaj: ne smemo postati pobožnjakarji! Dokler smo bili majhni, se je to še preneslo. Sedaj pa sem študent, akademik, fant od fare, gospodar na domu, oče družini.

*

O, ko bi poznali dar božji! Ko bi ti, mladi fant, ki stopaš v življenje skoraj spoznal veličino svetega obhajila za tvoja težka preizkušna leta! In ti, dijak in akademik, da ne prevzameš nevere, ki te v tvojem okolju obdaja, prejemaj kruh močnih, ki ima v sebi čudovito moč ohraniti te čistega na duši, v mišljenju, v vsem tvojem ravnanju. Kmet in gospodar, oče družini, tudi zate je ta Kruh iz nebes tu, da najdeš pri svojem trdem kmečkem delu moči in vztrajnosti, pa tolažbe pri skrbi za tvojo družino. Delajmo za jed, ki ne mine! In za množico kličimo h Gospodu, ki nas vabi: »Gospod, daj nam vselej tega kruha!« (Jn 6,34).

Dve obsodbi

Sv. Oficij je dne 2. aprila obsodil in postavil na indeks prepovedanih knjig dela dveh znanih pisateljev Alberta Pincherle-Moravia in pa Andreja Gideja.

Moravia je znan moderen italijanski pisatelj, ki je napisal veliko število pripovednih del. Sv. Oficij ga je obsodil zaradi nemoralnosti, ki preveva njegova dela in jih napravlja škodljiva za mladino kakor tudi za odrasle. V slovenščini do sedaj prevodov tega pisatelja nimamo.

Andre Gide je pa Francoz in je umrl pred nekaj leti. V življenju je užival ugled velikega pisatelja in mojstra moderne francoske proze. Nekaj časa je bil filokomunist. Po svojem obisku v Rusiji je pa menjal mnenje o komunizmu in je napisal znamenito knjigo »Moj povratek iz Rusije«, ki je pred drugo svetovno vojno izzvala veliko prahu in zgledovanja v takratnem svetu. Poleg tega je pa napisal veliko število leposlovnih spisov, v katerih je pokazal velik pisateljski talent, ali prav toliko, oziroma še več lascivnosti in protikrščanskega duha. Osservatore Romano ima glede tega naslednjo opombo: »Andrej Gide je zaradi svojega rojstva kot protestant in zaradi svojih prijateljskih vezi, med vsemi v prvi vrsti svoje žene, živel ves čas znotraj krščanstva; toda je živel kot nekristjan, še bolje, živel je kot zavesten protikristjan.« Njegovi spisi so prepolni smešenja verskih resnic in zlasti Kristusa. Nihče ni kot Gide znal izrabiti evangeljskih besed za smešenje evangeljskega nauka. Vsem dobrim v opomin je Cerkev sedaj obsodila vsa literarna dela tega pisatelja, da jih obvaruje pred njihovim pogubnim vplivom.

Iz življenja Cerkve

Belgijski kralj v Italji

Belgijski kralj Baldovin je bil za binkoštne praznike v Italiji. Ustavil se je v Firencah in v Sieni, kjer se je srečal tudi s svojim očetom in mačeho grofico Rethy. O kralju Baldovinu se pripoveduje, da morda ne bo dolgo časa vladal Belgijcem, ker ga srce vleče v samostan. Je zelo pobožen in vsak dan premoli do dve uri časa.

Genova se je posvetila Mariji Devici

Zadnjo nedeljo v maju so imeli v Genovi zaključne slovesnosti v čast Materi božji. Letos so namreč praznovali tristoletnico, odkar se je genovska republika posvetila Mariji in jo kronala kot svojo kraljico. Za to priliko so imeli v mestu posebno Marijansko leto, ki je imelo svoj zaključek ravno v nedeljo 25. maja, ko so Marijino podobo zopet kronali in Marijo znova potrdili za kraljico mesta.

Številni otroci - številni poklici

V Kanadi so izdelali statistiko o verskih poklicih v družinah. Ugotovili so, da v 1471 družinah, kjer imajo več kot 4 poklice, redovniške ali duhovniške, pride povprečno 12 otrok na družino. V 95 izmed teh družin imajo več kot 7 redovnih in duhovniških poklicev. Očetje teh številnih in vernih družin so po večini kmetje.

Sveta rimska rota

Že dolgo časa je komunistično časopisje v Rimu vodilo nesramno gonjo zoper Sv. Rimsko roto, ki je najvišje cerkveno sodišče v zadevah zakona in tudi v drugih zadevah. Obtoževali so ta cerkveni tribunal, da se da podkupovati in da za denar razveljavi kateri koli zakon. Obrekovalna gonja je zavzela velik obseg in se razširila iz rimskih komunističnih časopisov tudi v inozemske. Da napravi konec lažnivim poročilom, je Sv. Rimska rota vložila tožbo pri rimskem državnem sodišču zaradi javnega obrekovanja, in sicer zoper časopise Unità, Il Paese, Noi Donne in pa Avanti. Pretekli teden se je vršila razprava, ki se je končala z obsodbo prvih treh časopisov, dočim je sodišče oprostilo Avanti, češ da objavljena vinjeta ni bila žaljiva. Torej Unità, Il Paese in pa Noi Donne so bili obsojeni, ker so namenoma širili lažnive vesti na račun Sv. Rimske rote; obsojeni so bili na občutne denarne kazni.

Tako se je še enkrat pokazalo, da komunisti lažejo in samo lažejo. Zato so bedaki vsi oni, ki jim še verujejo.

Satan brez verig...

Ali vi nič ne čutite rastoče groze, ki zaliva širni svet?

Na Koreji že gori dve leti. Berlin, Pariz se zvijata v rdečih krčih. Italija — Rim drvi v komunizem, v fašizem. Palestina, Egipt, Tunizija, Latinska Amerika se zvijajo v uporih in revolucijah. Nad petnajst milijonov sužnjev živi v sovjetskih taboriščih in ječah. Ves ogromni svet za železno zaveso je kakor raztrelivo, ki ga že dosega prižgana vrvica. V Las Vegasu v Nevadi skoro mesečno preizkušajo atomsko smrt. V ta predsmrtni ples pa se vriva neskončna vrsta konferenc za mir, a brez križa, brez Boga. Kam vse to vodi, kam to pelje?

V Bariju, v Pescari, v Foggi, v Neaplju, v Miljah, v Dolini se je 26. in 27. odprl pekel. Rdeča zver je slavila noč zmage. Videli smo pijane ženske, kupe teles brez srca in možganov, pohotnost in razvratnost in hudobijo brez primere in brez besede in povrhu še — izdajstvo. Katoličani so glasovali za fašiste, katoličani so pomagali do zmage komunistom. To se je zgodilo v Neaplju in na Tržaškem v Dolini. Kam plovemo?

Širni svet navpik drvi v prepad in katoličani se med seboj — bodemo. Kaj vse se godi na Tržaškem! Kaj vse se godi v Slovenski Benečiji in tudi na Goriškem! Te dni beremo pretresljivo poročilo švicarskega dopisnika Šmida »iz dežele zatiranja«. Ta dežela je Italija, ki zatira Slovence, kjer more in kakor more. Neki italijanski časopis na Tržaškem je zašel v zadnjih tednih tako daleč, da odkrito napada tržaške Slovence in nam podtika, da smo mi krivi nesreče zagrebškega nadškofa. V svetovni javnosti ne zamudijo naši bratje Italijani nobene prilike, da ne bi netili sovraštva proti Slovanom in zlasti proti nam Slovencem. Prav te dni se bo zopet nadaljeval proces proti župniku Kračini, ki se je v Slov. Benečiji odločno zavzel za narodne in katoliške pravice Slovencev... Ali ni tedaj kar prav, če mislimo in govorimo, da je satan spuščen z verige!

V ta bojni hrup orožja, v to komunistično besnenje in sovraštvo, ki pluska zlasti proti nam iz krščanske Italije, v ta kaos, ki ga izmeriti ne moreš, pa odmeva drugi klic iz Rima, iz Barcelone, iz Štandreža: Mir, mir... Hočemo, da živijo tudi naši bratje (sveti oče na to Veliko noč)... Mir Kristusov naj napolni vso zmučeno zemljo (kardinal - legat v Barceloni)... Vsak narod naj goji svoj jezik, svojo kulturo, svojo zgodovino, vse je božji dar (goriški nadškof v Štandrežu).

Kaj naj storimo, bratje? Tako so se vprašali Judje na prve Binkošti ,ko jim je Peter očital njihov greh in zločin nad Kristusom. In dali so se krstiti in so se spreobrnili. Tako storimo mi! Druge poti ni! Mi smo že krščeni in mnoge druge zakramente imamo, toda ne živimo prav. Zašli smo v slepo ulico in sedaj se je treba obrniti in iti nazaj na pravo pot božjih zapovedi in človeka vrednega krščanskega življenja. Če tega ne storimo, nam bo v kratkem — gorje...

Kristus je blizu...

V mali vasi Heede v škofiji Osnabrück v Nemčiji se godijo že veliko let izredne stvari. Mnogi ste o tem že slišali, čeprav še naš list o tem ni pisal. Danes na objavljamo tega novega božjega obiska zato, da bi povzročali strah in beganje ali nepravilno kesanje in stokanje, objavljamo zato, da bi se vsi pametni zavedli odločilne ure, ki bije nad svetom.

Od 1. novembra leta 1937 vse naprej do danes se prikazujeta v vasi Heede Marija in Jezus. Osnabruški nadškof je sedaj izdal sledečo uradno izjavo:

»Imamo v rokah neovržne dokaze o prikazovanju Jezusa in Marije v vasi Heede. Cerkvena oblast še nadalje preizkuje izredne dogodke. Dovoljeno je javno časčenje Matere božje v Heedu. Pretresljivo je Jezusovo sporočilo vsemu svetu. Poklekniimo bratje in z odkrito glavo poslušajmo Jezusovo besedo:

»Jaz sem zelo blizu. Zemlja bo drgetala in trepetala. Zgodilo se bo nekaj strašnega: sodni dan v malem. Toda vi se ne bojte, jaz sem z vami. Vi se boste veselili in me zahvaljevali. Tisti, ki me čakajo, bodo imeli mojo milost, mojo pomoč, mojo ljubezen. Toda za one, ki niso v milosti božji, bo strašno. Angeli pravičnosti so že razdeljeni po svetu. Dal se bom spoznati ljudem. Vsaka duša me bo priznala za svojega Boga. Jaz prihajam. Stojim pred vrati. Zemlja bo trepetala in vzdihovala.«

To je prvo uradno poročilo in oznanilo svetu o dogodkih v Heede. Do leta 1945 nacizem ni pustil, da bi se o tem pisalo in tako do teh let nismo veliko vedeli za novo božjo pomoč naši zemlji. Sedaj po izjavi cerkvene oblasti časopisi vedno več pišejo. Za pomirjenje dodamo mi, da nismo dolžni tega verjeti. Kljub temu pa ne moremo drugače skleniti teh vrst drugače kakor z besedami: Pribežališče grešnikov, Kraljica vesoljstva, Kraljica vernih duš, prosi za nas, Gospod usmili se nas...

IGOR

Sel k Bogu

Pred nekaj meseci je vzbudilo po časopisih veliko hrupa dejstvo, da so v nekem avstrijskem samostanu odkrili sina bivšega Hitlerjevega namestnika Bormana. Mnogi niso verovali, da je to res. A je resnica. Danes prinašamo njegov lasten opis, kako je našel pot k Bogu. Članek je sestavil p. Inocenc OFM in ga je prinesla Ave Maria.

Prisilili so me, da opišem svojo pot k Bogu. Napisal sem jo in ni mi žal, da sem jo prehodil, četudi je bila zame trpka in naporna. Danes se veselim vsega, kar sem doživel, ker vidim, da me je Bog vzgajal zase...

Rodil sem se dne 14. aprila 1930, kot sin protestantskih staršev. Ko so mi dajali ime, me je držal v naročju kot boter — Adolf Hitler. Štiri leta pozneje je oče vso našo družino uradno izbrisal iz protestantske občine ter prav ves svoj vpliv uporabil in usmeril v to, da otroke vzgoji ateistično. Vsa moja mladost je bila popolnoma brez vere.

Deset let pozneje, v letu 1940, me je oče poslal v Feldafing na Bavarsko, v posebno šolo, kjer so vzgajali le otroke najvišjih uradnih slojev nacistične partije. Vsa vzgoja je temeljila na nacističnih principih in največja važnost se je polagala političnim vedam in vojaški izvežbanosti. Tu se o veri in Bogu ni nikdar govorilo, razen z zaničljivim nasmeškom o »stvari, ki jo je treba iztrebiti in uničiti«.

Feldafing so smatrali kot vzor nacistične šole in moj oče je bil nanjo ponosen. A v resnici je bil strašen kraj. Gojenci smo rastli brez vsakih moralnih načel. Izmikali smo se od pouka ob vsaki priliki in se nam niti ni bilo treba bati kazni, ker so se učitelji bali naših staršev. Vse naselje smo ustrahovali ter kradli sadje in podobno pri sosedih, najraje pa od krajevnega župnika. Še zdaj vidim žalostni obraz revnega duhovnika, ko nas je zagledal na svojem vrtu. Mi pa smo se mu smejali in metali vanj ogrizke v zavesti, da nam nič ne more. Za nami stoji protiverska postava, za njim pa le njegove molitve in potrpežljivost. Pa to so najbolj nedolžne iz moje mladostne vzgoje.

Prišli so časi, ko so se nemške zmage že spreminjale v strašne izgube. Morala med nami pa je padla še niže. Celo tatvine v šoli so postale nekaj vsakdanjega. Toda zavezniške čete so se bližale in v aprilu 1945 je bil naš razred poslan na Brennerski prelaz. Tam pa so nam povedali, da smo razpuščeni in naj gre vsak na svoj dom. Naročili so nam še, naj držimo medsebojno zvezo in naj bomo pripravljeni na podtalno gibanje. Pa tega nihče več ni poslušal.

Dne 30. aprila 1945 se je zame začela trpka pot. Nihče več ni obračal posebne pažnje na sina enega najuglednejših prvakov nacistične Nemčije. Postal sem brezdomec, bežeč iz kraja v kraj, vselej le en korak pred zavezniško tajno policijo in ječo. V Tirolah sem zvedel, da je veliki in oboževani Hitler mrtev. Rekli so mi, da je umrl v zgodnjem jutru 29. aprila. »Padel je s svojimi zvestimi tovariši,« je poročalo tajno glasilo partije. Ker sem vedel, da je bil s Hitlerjem tudi moj oče, me je mrzlo spreletelo: torej je tudi oče umrl med razvalinami gorečega Berlina...

Moja trdnost in vera v zmago nacistične religije je bila do skrajnosti omajana. Izgubljal sem tla pod nogami ter se boril sam s seboj, da si nisem vzel življenja. Zlomljen telesno in duševno sem iskal sveta pri očetovem zaupnem tajniku, ki se je skrival v Hitlerjevih gorskih utrdbah. A dr Helmut von Hummel mi ni dal nič drugega kot ponarejeno legitimacijo. Tako sem iz petnajstletnega sina ene izmed najvišjih nacističnih glav postal neznan Martin Bergmann. Ostro so mi nasvetovali, naj se čim preje odstranim iz kraja.

Tedne in tedne sem se potikal po gorah od pastirske koče do koče kot srna pred lovci. Bil sem izmučen in domotožen, ranjen v svojem ponosu. Kamor koli sem se obrnil, povsod so bile zavezniške čete. Nato sem zbolel. Dobil sem zastrupljenje od skvarjenih vojaških konzerv. Moral bi se nekam zateči in najti skrivališče ter vsaj malo tolažbe. A pred mano je bila le črna noč, kajti vere v Hitlerja in v njegovo čudežno orožje nisem imel več. Pri mnogih kmetih sem prosil sprejema, pa nihče ni maral za nacističnega begunca. Ni bilo varno, saj so v hribih že ponehavali zadnji streli upornih SS-edinic. Večkrat sem obstal nad gorskimi prepadi in vselej se mi je zdelo, da ni rešitve razen — samomora...

(Nadaljevanje)

DROBNE NOVICE

Tudi sorodnikom

in prijateljem je prepovedano na Češkem obiskavati bolnike, ne samo duhovnikom. Zadnji čas je prav v tem smislu poslal dr. Dub, ravnatelj praške bolnice, svojim kolegom okrožnico. V nji trdi, da se z obiski po nepotrebnem trati čas!

Vsak mora

delati, pravijo komunisti. Toda redovnikom na Ogerskem so prepovedali dušno pastirsko delo, pa tudi vsako ročno delo. Prepovedano je, sprejeti jih v delo. Tako je bila v Budapešti zavrnejna prošnja redovnikov, da bi delali v kemični tovarni. Ni boj za zboljšanje revnim, ampak boj proti veri cilj komunizma, čeprav to zanikuje, a v dejanju potrjuje.

Zeleni „pool“,

o katerem smo že pisali in ki ima namen organizirati evropski trg s kmetijskimi pridelki, se v bolečinah poraja. Različne države imajo različne interese, in to ni ravno lahko spraviti v sklad.

Tozadevna posvetovanja se vršijo v Parizu. Udeležene so vse države Zapadne Evrope razen Španije in Jugoslavije.

Sedemnajst let za tatvino blaga

List »Komunist Tadžikistana« navaja primer obsodbe, ki kaže zakaj so sovjetska suženjska taborišča vedno polna.

Za krajo 1.443 m blaga, ki je lastnina ministrstva za bombaž Tadžikistanske sovjetske republike, sta bila dva moška obsojena na 17 oziroma 15 let prisilnega dela v koncentracijskem taborišču. Njuni sokrivci so bili obsojeni na 10 let prisilnega dela.

Mesec napadov zoper Cerkev v Sloveniji

Težko najdemo v novejši zgodovini našega naroda mesec, ko bi se toliko in tako ostro pisalo zoper Cerkev in njene ustanove, kakor se je to zgodilo pretekli mesec maj v Sloveniji. Imam pred sabo izrezke in razne številke »Slov. poročevalca« iz meseca maja, pa je skoro ni številke, da bi ne bil v nji kak napad zoper Cerkev, Vatikan, škofa Vovka, kakega duhovnika, itd. Kaj je temu krivo in kaj to pomeni?

NEVIHTA SE ZAČNE

Pojasni nam »Poročevalec« z dne 31. maja, ki v uvodniku »Razkrinkana peta kolona« takole piše: »Pretekla dva meseca sta pri nas minila v znamenju »velike« ofenzive vodilnih krogov katol. cerkve proti življenjskim interesom slovenskega ljudstva. Dve škofovi okrožnici podrejeni duhovščini ter vrsta pridig in izjav nekaterih cerkvenih voditeljev, so imele nalogo otvoriti in pripraviti to ofenzivo.« Učenje cerkvenih predstavnikov v Sloveniji je torej povzročilo besnenje vsega komunističnega tiska zoper Cerkev ves mesec maj. Kaj pa so ti povedali, da so komunistična trobila tako vznemirili?

V prvi inkriminirani okrožnici od meseca marca, je msgr. Vovk objasnil, po nauku sv. očeta Pija XII. v znanem nagovoru babicam, stališče Cerkve do umora še nerojenih otrok. Pij XII. se je pri tem dotaknil delikatnega vprašanja o umetném splavu in posebno še o vprašanju splava takrat, kadar sta v nevarnosti življenje otroka in matere in je predvidevati, da ne bo mogoče rešiti življenje matere, ne da se direktno umori otrok. Pij XII. je tukaj ponovil znano načelo katoliške moralke, da se ne sme nikoli direktno umoriti nedolžni zato, da se obvaruje življenje drugega. Nič novega ni s tem povedal sv. oče, poudaril je le veljavnost znanega načela, ker so ga nekateri začeli zanikati.

Škof Vovk je po tem nauku sv. očeta napisal okrožnico in v njej pojasnil stališče Cerkve v tej zadevi. Da bi nikoli tega ne bil storil! Zaslužil si je v »Slov. poroč.« več kot eno stran dolg odgovor, ki so ga podpisali »Zdravniki ginekološko-porodniške klinike v Ljubljani«. Članek je eno samo hvalisanje tega, kar je »ljudska« oblast naredila za razvoj ginekologije v Ljubljani in v Sloveniji in smešenje Cerkve in njenega dela v skrbi bolnikov v teku stoletij. Mislimo, da bi v zapadnem svetu noben zdravnik takega članka ne podpisal. Tudi ljubljanski so se rajši skrili za skupno firmo »Zdravniki ginekološke klinike«.

NEVIHTA SE NADALJUJE

Drugi članek, ki je izval še hujšo reakcijo najvišjih oblasti v Sloveniji, je članek o vzgoji mladine in izpovedovanju vere z dne 30. aprila. V tem pastirskem pismu omenja škof Vovk, naj se verniki zavedajo, da so vèsih dolžni doprinesti za vero tudi junaška dejanja in da bodo z božjo milostjo za taka dejanja sposobni. Škof je nadalje spomnil, da državna oblast zahteva od vernikov priznanje brezbožnega materializma, njegovo razširjanje in poučevanje v šoli.

S to okrožnico, ki sama na sebi ne obsega nič posebnega, saj pri birmi vsakega kristjana spomnimo, da mora biti pripravljen za vero tudi trpeti preganjanje, saj to ravno pomeni udarec birmanca na lice; da pa oblasti v FLRJ zahtevajo priznanje in izpovedovanje materializma, to berejo ljudje v časopisih vsak dan in slišijo v vseh govorih partijskih ideologov. Škof ni torej izpovedal nič izrednega, nego samo to, da je že znane resnice zopet priklical v spomin. In vendar je bilo, kot bi dregnil v sršenovo gnezdo. Ves partijski intelektualni aparat se je zganil. Morda je najtežje obtožbe zoper škofa napisal podpredsednik vlade dr. Marijan Brecelj v članku »Sovražniki zopet na delu« (»Slov. por.« 21. maja). Ker je članek značilen za brezbožno miselnost vodilnih komunističnih krogov in ker ga je napisal sam podpredsednik republiške vlade Slovenije dr. M. Brecelj, navajamo nekaj odlomkov.

BRECLJEVE STRELE

Ker omenja škof Vovk v svoji okrožnici, da se brezbožni materializem poučuje v šoli, in navaja to kot veliko nevarnost za mladino, odgovarja dr. M. Brecelj: »Razumljivo je, da šolsko izobraževanje in splošna vzgoja mladine ne moreta temeljiti na načelih nekih idealističnih nazorov in na mistiki(t. j. na načelih krščanske etike in vere, op. ured.). V socialistični Jugoslaviji temelji in bo temeljilo izobraževanje na znanstvenih dognanjih (to je na brezbožnem marksizmu, op. ured.)... Po naši ustavi je cerkev ločena od šole in zato ni nobeni verski dogmi ali vplivu v kakršnikoli obliki prostora pri vzgoji mladine v državnih šolah in zavodih.« Dr. M. Brecelj pri tem seveda ni pozabil vplesti tudi Vatikana in njegovih želj po oblasti.

NEZVESTI PASTIRJI

Poleg obeh okrožnic msgr. Vovka izrabljajo v sedanji gonji zoper duhovščino tudi neko okrožnico Cirilmetodijskega društva, ki so jo razposlali v podpis duhovnikom pred tržaškimi volitvami in v kateri so podpisniki zahtevali priključitev Trsta k Jugoslaviji. Škof Vovk in še marsikateri drugi duhovnik je podpis odrekel, češ da reševanje tržaškega vprašanja ni v njegovi kompetenci. Čisto logično, da je škof odrekel podpis na listino, katero je predlagala neka od njega obsojena organizacija, ki se je že ponovno izkazala kot verno orodje v rokah partije zoper škofa. In to vprav v tej zadnji gonji. Saj je »Poročevalec« med drugim prinesel tudi članek nekega cirilmetodarja, v katerem ta obsoja svojega škofa zaradi pisma z dne 30. aprila. Škof bi moral biti res brez vse časti, če bi na okrožnico takih nepokornih in nelojalnih duhovnikov dal svoj podpis.

DRUGOVI V STISKI

Razen škofov Vovka in Držečnika v Mariboru je časopisje napadlo še nekatere druge duhovnike in kanonike: dr. Pogačnika zaradi postnih pridig, v katerih je ta govoril tudi o farizejih, komunisti so pa v farizejih videli sami sebe (po vsej pravici, op. ured.); dalje dr. Arnejca, ker je v pridigi pozival vernike, naj ostanejo zvesti papežu; potem še dr. Šimenca, dr. Kimovca, p. Romana. Tega slednjega so napadli zato, ker je imel v frančiškanski cerkvi vrsto verskih govorov namenjenih predvsem mladini, v katerih je razpravljal o veri in neveri. Končno so se spravili še na ljubljansko semenišče. Ker je bil v semenišču v mesecu aprilu na obisku pomožni reški škof Pavlišič, se je nekaterim zdelo, da je prišel na vizitacijo po naročilu Vatikana. To seveda bi ne bilo prav, ker se Vatikan ne sme vmešavati v notranje zadeve Jugoslavije.

Imeli smo torej razgiban mesec maj, ki je znova pokazal, kako neizprosen sovražnik katol. Cerkve je slovenski komunizem, prav tako kakor vsak ostali komunizem na svetu. Kaj pomenijo vsi ti izpadi in kakšne dejanske posledice bodo imeli, ni še mogoče vedeti. Za danes jih beležimo, v vednost našim bralcem, da bodo informirani tudi o tem.

GOSPODARSTVO

Zarod cvete...

Si poskrbel, da je zarod na prostem, na zraku, na soncu? Le tam bo pravilno cvetel in se oplodil. Brez oploditve ni jagod. Zato pa je potrebno poganjke prezračiti: odstraniti zalistnike, odstraniti nerodovitne poganjke, tudi kakšen list lahko odstraniš, a če le mogoče, samo pod zarodom.

V tem času navadno hudo napada grozdna plesen ali oidij. Zato pa je sedaj na mestu žveplanje, in sicer z žveplom, kateremu je primešana modra galica (zolfo ramato). Najbolje storiš, če si tako žveplo sam pripraviš, in sicer da premešaš navadno a fino žveplo (ventilato) s prahom Caffaro. Na 4 kg žvepla lahko premešaš tudi 1 kg prahu Caffaro. Ni se bati, da bi tako žveplo ali Caffaro trte osmodilo.

Če bo vreme vlažno, bo pač potrebno še večkrat škropiti z modro galico. A ne škropiti samo okolja zaroda oziroma mladih grozdičev, tudi mladje na koncih poganjkov moraš poškropiti.

In kiseljak ali grozdni črv? Arzenati in »gesarol« ga ubijejo. Ta sredstva lahko premešaš med žveplo in med modro galico, tako si prihraniš delo.

Če pa si trte škropil z arzenati, ne smeš krmiti živalim trtnega mladja, dokler ne bi arzenat spral močan dež. — Za grozdje, ki bo zgodaj zorelo, je bolj na mestu »gesarol«.

Konzerviranje jajc

Sedaj jih je še precej, od septembra pa do Božiča pa jih bo premalo. Zato si skrbna gospodinja napravi malo zalogo. Vloži jih v globoko posodo in zalije z

a) apnenim mlekom: v petih litrih vode raztopi en kg gostega, gašenega apna in zalij jajca v posodi, tako da bo nad jajci vedno vsaj prst apnenega mleka;

b) enako se dela s stekleno vodo, ki jo dobiš v drogeriji. Ko jo kupuješ, vprašaj s koliko vode jo moraš razredčiti;

c) najbolje se ohranijo jajca v olju. Olje onemogoči izhlapevanje iz jajc in vsebina jajca se nič ne spremeni: rumenjak ostane sredi beljaka, torej se ne zbliža k lupini. V olje vložena jajca ostanejo popolnoma sveža in redki so, ki bodo spoznali kakšno razliko med svežim in v olju ohranjenim jajcem.

Seveda lahko konzerviramo jajca v ledenicah, kar pa za naše podeželske gospodinje ne pride v poštev. V mestih in v rednih razmerah pa se itak ne izplača konzervirati jajc, ker se taka vedno lahko dobijo na trgu in ne ravno po pretirano zvišani ceni.

Zelenjad

stori dobro zdravemu človeku in živini.

Zelenjad potrebuje poleg rednih redilnih snovi (beljakovine, maščobe, škroba, rudninske snovi) mnoge vitamine in tudi še mnoge druge snovi, ki jih kemiki do danes še niso proučili. Vsako leto kaj odkrijejo, ne vemo pa, kaj vse še ostaja, da človeški um odkrije.

V splošnem je bolj na mestu surova zelenjad kot kuhana, cvrta, ali pražena. Zato pa naj človek vživa kolikor mogoče mnogo surove zelenjadi, svoji živini pa naj je tudi privošči. Najbolje je, če si žival svojo zelenjad sama nabira na paši. Paša pa je najbolj potrebna za mlade živali, pa naj si bodo piščanci, pujski ali teleta. Koliko koristi tem živalim že samo bivanje na svežem zraku?

Ključne podjetja italijanskega gospodarstva

Ključna podjetja so stebri, na katerih sloni gospodarska stavba. Takih podjetij je navadno malo, predstavljajo pa ogromne kapitale in zaposlujejo velike množice delovnega ljudstva. V območju in v senci teh ključnih podjetij deluje nič koliko manjših tvrdk, ki uspevajo, če gre njih matici - ključnemu podjetju dobro in obratno.

Italijanska ključna podjetja so naslednja:

1) Električna družba »EDISON« je trenutno podjetje z najvišjimi delniškim kapitalom v Italiji. Kapital znaša 75 milijard lir. V bilanci za l. 1951 iskazuje »Edison« 271 milijard nepremičnin — največ električne centrale — in 24 milijard soudeležb pri drugih delniških družbah. V celoti nadzira še kakšnih 70 drugih delniških družb, s katerimi skupaj predstavlja nad 1/10 vsega delniškega kapitala, ki je vložen v italijanske delniške družbe. — Nastavljencev ima nekaj nad 12.000.

2) »MONTECATINI«, družba za kemično proizvodnjo, je vsaj po imenu znana večini naših čitateljev. Delniškega kapitala ima 56 milijard. Ena petina delniškega kapitala je last države (IRI), ostale 4/5 pa so razdeljene na 57.000 delničarjev, med katerimi so skoraj vsi nastavljenci, delavci in uradniki. »Montecatini« si je tekom let usvojila (požrla) vse polno manjših podjetij, zelo mnogo jih pa nadzira in je udeležena pri najmanj 20 inozemskih delniških družbah. — »Montecatini« ima lastne rudnike, lastne elektrarne, vse polno tvornic in dve veliki tvornici, ki izdelujeta vreče samo za polnjenje lastnih izdelkov: okoli 10 milijonov q superfosfata in milijone q drugih umetnih gnojil, modre galice itd. »Montecatini« ima v Nabrežini kamnolome.

3) »FIAT« ima 36 milij. delniškega kapitala, ki je večinoma v rokah male skupine kapitalistov. Uslužbencev ima nad 65.000, od katerih je 52.000 delavcev. Delazmožnost podjetja znaša okoli 1000 osebnih in tovornih avtomobilov na dan, izdeluje pa še vse mogoče druge predmete in tudi aeroplane. »Fiat« nadzira še nad 60 drugih družb v Italiji, močno pa je udeležena pri kakih 10 močnih podjetjih v inozemstvu. — »Fiat« proizvaja danes nad 5/6 vseh italijanskih osebnih in tovornih avtomobilov.

4) »SNIA VISCOSA«, podjetje za umetno svilo, volno in sploh umetna tkiva, ima izkazanega delniškega kapitala 21 milijard, ki pa je po računih strokovnjakov vreden še enkrat toliko. Precejšen del kapitala je last angleške družbe »Courtaulds Ld.« v Londonu, večina ostalega — nad 1/2 vsega — pa se nahaja v rokah 19 italijanskih kapitalistov. Nadzira še dvajsetorico italijanskih tvrdk in ima več podružnic v inozemstvu. — V naši bližini je lastnica Toreviscose (za Červinjanom proti Benetkam), kjer je izsušila mnogo močvirnatega sveta in ga zasadila s trstjem; to služi za izdelavo celuloze.

5) »PIRELLI« je gospodarica gume in gumijastih izdelkov, izdeluje pa še nebroj drugih predmetov, posebno pri uporabi elektrike. Ima sicer samo 14 1/2 milijard kapitala, a proda letno za nad 60 milijard izdelkov. Konkurence se v Italiji ne boji, ker je dogovorjena z raznimi inozemskimi podobnimi tvrdkami, posebno pa s francosko »Michelin«. V Italiji nadzira še nad 20 drugih tvrdk, zelo močno pa je udeležena pri mnogih inozemskih tvrdkah. Računajo, da izvirajo glavni dobički »Pirelli« ravno od soudeležb v inozemstvu, a ti dobički se ne stekajo v Italijo.

*

To so tvrdke, ki na italijanskem gospodarskem nebu delajo dobro in slabo vreme. Umljivo je, da imajo vse polno prijateljev v najvišjih vladnih položajih. Vsako toliko časa izbruhne kakšna »aferica«, ki meče dokaj čudno luč na mnoge upravitelje in zaščitnike, a ki se navadno utopi v pesku burokracije.

Organizacija italijanskih čebelarjev

V dneh 21. in 22. aprila se je ob priliki velesejma v Milanu vršil tudi kongres italijanskih čebelarjev. Od obstoječih 36 čebelarskih zadrug jih je bilo zastopanih 27, poleg velikega števila posameznih čebelarjev.

Do sedaj so bili čebelarji razdeljeni v dve osrednji organizaciji (F.A.N.I. in U.N.A.), na kongresu pa so se združili v F.A.I. (Federazione apicoltori italiani).

Zimski paradižnik

Naše sorte paradižnikov slana uniči in zato je pač umljivo, da se skuša najti sorte, ki bi prenesle slano in še nižje temperature.

V angleških in holandskih vrtnarskih glasilih je mnogo govora o novi sorti paradižnika »Wheatlesa«, ki uspeva, to je cvete in zori četudi toplota pade na 4° C pod ničlo in ki bi pri nas lahko rastla na prostem skozi večino naših zim, seveda ne takih, kot je bila zadnja. Na vsak način pa bi lahko to sorto mnogo prej presadili na prosto. Poročila pravijo, da ima plod zelo trdo meso z zelo malo semeni in da se plodove lahko zelo dolgo časa hrani, ne da bi gnili.

To sorto preizkušajo sedaj v Italiji in so dobili v to svrho 103 semena. Seme je namreč silno drago, in sicer je bila novembra 1951 cena za kg semena 2.800.000 lir ali vsako seme okoli 9 lir.

Koncem leta bomo vedeli, kako se je sorta obnesla v Italiji.

Prvovrstna krojačnica

JOSIP KRAVOS

za gospe in gospode.

Najboljši izdelki oblek, plaščev itd. po najugodnejših cenah.

TRST - SV. IVAN

ulica Brandesia 53

PIERRE L'ERMITE:

Nespametni svet

Roman iz druge svetovne vojne

»Oprosti! Če se kdo poroči, se ne poroči sam. Ime, katero zastavi, ni *samo njegovo*. Neko družino zveže za vedno s svojo družino in svojo dediščino zmeša s tujo dediščino. Kar se mene tiče, se želim dvigati, hočem vse življenje iti navzgor. Zato nisem nič vesel, če najdem na svoji poti neko gospodično Zofijo Dumuscau.«

»Vredna je toliko kot kaka druga. Sicer pa, saj se je že dogodilo, da so kralji poročili pastirice.«

»Tem slabše za kralje! In pastirica je pastirica. Valentina pa... Ubogi Filip, ti si na tem, da organiziraš katastrofo vsega svojega življenja!«

»To praviš, ker je ne poznaš. Če bi jo videl, bi te njena lepota prevzela, kot je veliko drugih. Sicer pa je Rusinja. In kadar Slovanke hočejo biti lepe...«

»Ah!.. Rusinja je! Potem pa se ne imenuje Dumuseau?«

»Že vidim, da ti moram vse povedati. Njena mati mi je zaupala veliko tajnost, da je njen oče nek ruski knez. Vsekakor sem jo spoznal v Švici, kjer je božansko plesala ruske plese.«

»Nezakonska... Rusinja... plesalka... Vedno lepše!« Gérald je gledal svojega brata. »Popolnoma si znorel.«

»Praviš, da sem znorel, ker sem sklenil, da poročim najlepšo ženo, kar sem jih kdaj srečal in videl. To je čisto v redu. Znorel si ti s svojim postnim obrazom in ker vedno tičiš v knjigah.«

Gérald je hotel še govoriti, ker se mu je brat smilil: »Pomisli malo, kaj nameravaš storiti. Človek skuje svojo srečo ali nesrečo na dan svoje poroke. Najosnovnejša previdnost zahteva torej, da si človek zagotovi vsaj bistvene pogoje zakonske sreče.«

»Prvi pogoj je ljubezen!«

»Kakšna ljubezen!.. Ni je pod neba obokom besede, katero bi tako zlorabljali in vlačili v blato kot to. Tudi mora biti žena iz enakega družabnega okolja, kajti samo v tem primeru se družini lahko razumeta. In še nekaj: katere vere je tvoja Rusinja?«

»Oh, nobene...«

»In zahtevaš, da ti pomagam pri tej nespametni izbiri. Preden bi minili trije meseci, bi mi očital, rekoč: »Ti, Gérald, si bil takrat pri zdravi pameti; ti bi me bil moral ustaviti in tega nisi storil.«

Tedaj je Filip trdo zaključil razgovor: »Zadnjič te vprašam: ali se hočeš seznaniti z njo?«

»Prav nič mi ni do tega.«

»Bojiš se.«

»Česa pa?«

»Da bi moral priznati, da sem res našel biser... Ti pa boš poročil samo kako Marijino hčer... kako bledo gosko, s katero bosta žebrala rožni venec od večera do jutra.«

»Res ne želim drugega kot globoko krščansko dekle, ki bo o vzvišenih rečeh mislila tako kot jaz. In če bo ta deklica poleg tega tudi Marijina hči, bom še bolj vesel, kajti za sveto Mater božjo čutim hvaležno in vsak dan globljo vdanost.«

Ta odločna izjava je pa Filipa, ki je bil, kar je zadevalo vero, precej ohlapen, še bolj razjezila. Razburjen je pogledal brata in rekel: »Pojdi torej v lemenat, da bomo imeli mir pred tabo!«

Odšel je iz govorilnice in zaloputnil vrata za sabo.

IX.

Naslednjo sredo je Gérald pravkar zapustil cerkev sv. Sulpicija, ko ga je vrhu stopnjišča ustavila zelo elegantna gospodična in ga nagovorila zelo odločno.

»Gospod, vem, da je zelo nepravilno, kar delam. Nimam pa druge možnosti govoriti z vami. Imenujem se Valentina de Sombrero.«

»Hočete reci gospodična Zofija Dumuseau?«

»Če vam je ljubše.«

»Meni je popolnoma vseeno.«

»Govoriti hočem naravnost in brez uvoda. Obveščam vas samo, da se bo poroka izvršila z vašim pristankom ali brez njega. Vašega brata lahko ovijem okoli prsta. Postal je »moja last«. Sedaj pa imate na izbiro: vojna ali mir.«

»Kako to mislite?«

»Običajni pravilni poročni obred... to se pravi, da se trdnjava vda z vsemi vojaškimi častmi, ali pa... družabni škandal. In utegne vam biti znano, da sem v škandalih doma. Prepad med vašim bratom in tem, kar imenujete »dobro družbo«, bo postal tako globok, da ga nihče ne bo mogel premostiti.«

Gérald je opazoval gospodično, ko je govorila.

Poteze v njenem obrazu so potrjevale njen namen. Oči so odsevale jeklenosivo. Njene ozke ustnice so besede klesale, tako ostro in jasno jih je izgovarjala. Gotovo bo naredila, kar je rekla, ali pa bo vsaj poskušala. Ubogi Filip! Saj ni slab fant! Toda kakšni tigri je prišlo njegovo življenje v kremplje!

»Pomislite,« je nadaljevala Valentina, »da je on tisti, ki se dobro poroči.«

Gérald je do tega trenutka mirno poslušal; sedaj pa ni mogel skriti odklonilne kretnje.

»Zagotavljam vam,« je ponovila, »da je on tisti, ki se dobro poroči. Govorim jasno in odkrito:

Vi ste inteligentni, izobraženi in poleg tega skrajno delavni. Vi hočete postati kaj, hočete biti osebnost, hočete kaj napraviti.

Vaš brat pa, oprostite, da vam to pravim, je pravo nasprotje. To je velik razvajen otrok. Če je bil prepuščen samemu sebi, je vedno delal le neumnosti. In tako bo tudi v prihodnje. Ako ga pa jaz vzamem v roke, bom iz njega kaj napravila, četudi samo državnega poslanca ali senatorja.«

Ob teh besedah je Valentinin obraz po-

Z GORIŠKEGA

Alpini v Gorici

Prihodnjo jesen bodo prišli v Gorico alpini, ki se bodo nastanili v kasarni v ulica Duca d'Aosta, kjer je sedaj sedež komande mesta. Ta se bo preselila v palačo na trgu Battisti, ki jo sedaj popravljajo in preurejajo.

Mašniško posvečenje v Gorici

Na binkoštno soboto je goriški nadškof msgr. Ambrosi imel prvič v goriški nadškofiji mašniško posvečenje. Za mašnika je posvetil diakona Ivana Banellija iz Ogleja. Poleg tega je podelil še razne druge višje in nižje redove.

Tridnevnica v Gorici

Pred praznikom Srca Jezusovega, ki bo letos v petek 20. junija, bo pri Sv. Ivanu tridnevnica, katero bo vodil č. g. Vidmar. Goriške vernike že sedaj opozarjamo na to pobožnost.

Romanje v Lurd

Prihodnji mesec september bo od 4. do 12. posebno škofijsko romanje goriških vernikov v Lurd. Romanje bo vodil prevzv. g. nadškof Ambrosi. Cena za vlak in prehrano v tretjem razr. je 24 tisoč. Priglasiti se je treba na škofiji v Gorici.

Prireditev Krožka slov. dijakinj v Gorici

Na Binkošti in na binkoštni ponedeljek so nam naše dijakinje priredile prav lepo uspelo prireditev. Lansko leto so nastopile s svojo prvo akademijo posvečeno slov. materi, letos pa so pripravile trodejanko »Varvaro«, ki je zelo dobro uspela. Vse igralke so svoje vloge posrečeno podale in reči moramo, da smo prebili ob njihovi igri prav lep večer. Ponovno smo lahko videli, kako dobrota in pravica zmagujeta in kako sta hudobija in krivica maščevani.

Želeti bi bilo, da bi dijakinje še vnaprej tako nadaljevale in tudi one skupno z ostalimi krožki in društvi doprinesle svoj delež k procvitu našega kulturnega delovanja na Goriškem v smislu krščanskih in narodnih idealov.

Iz Žabnic

Na binkoštna praznika je bila pri nas razstava ženskih ročnih del kot zaključek tečaja, ki so ga priredile in vodile čč. šolske sestre sv. Frančiška. Tečaj oz. razstava je pokazala, da zimska doba, ki je pri nas dolga, letos ni ostala neizrabljena. Dekleta iz Žabnic (11) in iz Ukev (6) — Ukve so 5 km proč od Žabnic — te deklice ljudske šole iz Žabnic so se potrudile, niso se oplašile ne mraza, ne burje, ne snega; marljivo so se sklanjale med pletenjem in vezenjem, bodisi pri sestrah, bodisi doma, pridno vbadale in vezle, in uspeh ni izostal. Uspeh je bil viden na razstavi: toliko lepih reči, toliko vezanin, ena lepša od druge. Uspeh je bil viden tudi v obisku, ki je bil zares velik. Uspeh je bil izražen v pohvali: obiskovalci kar niso mogli prehvaliti lepo izdelanih ročnih del; dve osebi iz Trsta, ki se razumeta na ročna dela, sta izjavili, da je bila kvaliteta odlična in osnutki okusni in lepi.

Pohvaliti je treba šolske sestre, ki so priredile in vodile tečaj; želeti je, da bi bili taki in podobni tečaji tudi v bodoče. Pohvaliti pa je treba še bolj udeleženke, dekleta in deklice. Tečaj je imel namen, pokazati kako ženska lahko z ročnimi deli olepša dom. Udeleženke so to razumele; pokazale so veliko nadarjenost in izurjenost, saj so delale tudi po lastnih osnutkih. Treba je še vztrajnosti, ker brez nje kljub nadarjenosti in mogoče doseči končnega uspeha. Pametno in koristno je, da dekleta — bodoče žene — dobijo ljubezen za ročna dela, kajti dom je treba znati napraviti tak, da ugaja, in ugaja tem bolj, čim bolj je lep. Vsako dekle ima rada lepo balo in balo napravi lepo, če jo okrasi z vezeninami. Letoviščarji hvalijo čistočo naše vasi in lepo zunanjost naših hiš, in to jih vabi. Še bolj jih bo vleklo k nam, ko bodo videli, da je tudi notranjost ljubka, okusna in lepa, ne samo čista in snažna. In za to je treba tako malo; začeli ste že, treba je samo nadaljevati in vztrajati.

Avtomobile za ameriške cigarete

Obmejna finančna patrola je pretekli teden imela zelo srečen dan pri lovu na tihotapce. Prišla je namreč na sled velikopotezni tihotapski akciji, pri kateri je šlo za tihotapljenje ital. avtomobilov v Jugoslavijo v zameno za ameriške cigarete. Že pred časom so finančni stražniki zaplenili v bližini jugoslov. meje blizu goriškega mestnega pokopališča večjo količino ameriških cigaret, ki so jih vtihotapili iz bližnje republike. Ob natančnejši preiskavi so ugotovili, da so cigarete v zvezi s tihotapljenjem ital. avtomobilov v Jugoslavijo. Po tem sumu opozorjeni so finančni stražniki pazili, da bi odkrili krivce. To se jim je tudi posrečilo. V sredo ponoči so opazili dva avtomobila »Fiat 1400«, ki sta vozila z ugaslimi lučmi po cesti od Gorice proti Mirnu. Pri letališču pa sta zavila z glavne ceste na stran proti Vrtojbi. Takoj so finančni stražniki zaklicali stoj! in dali nekaj svarilnih strelov. Toda en avtomobil je že prekoračil mejo, drugi se je pa ustavil tik ob meji in iz njega je skočil vozač, ki jo je takoj popihal preko meje. Čez nekaj časa se je na glavni cesti prikazal tretji avto, iz katerega je izstopil neki moški, dočim je avtomobil takoj odbrzel nazaj proti mestu. Neznanca so stražniki ustavili in v njem spoznali 29letnega Marija Pangherja iz Trsta. Zdi se, da je ta mož bil namenjen preko meje, da dvigne cigarete v zameno za avtomobile.

Kolikor je do sedaj znano, so tihotapci v Jugoslaviji prodajali avtomobile po 4 milijone lir; toda niso dobivali denarja, temveč enako vredno količino ameriških cigaret, katere so vtihotapili v Italijo in jih prodajali v Milanu ter pri tem zaslužili bajne vsote. Morda po pet, šest milijonov za izkupiček vsakega avtomobila.

S TRŽAŠKEGA

† Dr. Josip Abram

V soboto 8. junija ob 10 uri je preminil v Trstu na svojem domu dr. Josip Abram star 88 let. Pokojnik je bil starosta slovenskih tržaških pravnikov. Pa ne samo to! Od svojega vstopa v javno življenje je tiho in vztrajno deloval na vseh toriščih, kjer je bilo treba braniti pravice Slovencev. V začetku je bil koncipient pri dr. Ribarju in vodil njegovo pisarno. Dr. Ribar je bil namreč zaradi svoje politične delavnosti precej odsoten. Bil je tudi odbornik tiskarne »Edinost«. Takoj po prvi svetovni vojni je bil nekak diplomatski zastopnik Jugoslavije v Trstu. Imel je pravico izdajati vizume za v Jugoslavijo. Na prvem zborovanju Dem. zveze, je bil pok. Abram prvi predsednik shoda. Zadnje čase je bil predsednik društva »Pravnik«. Naj počiva v miru! Njegovim sorodnikom naše iskreno sožalje!

Prihodnjič priobčimo o njem daljši članek.

Spored
akademije slov. srednjih šol v Trstu

o soboto 14. 6. ob 21h
in v nedeljo 15. 6. ob 18h

1. *Ivan Cankar: Močan si narod...*
(Melodram - recitira Drago Gorjup, pri klavirju Lidija Kobal), Višja realna gimnazija.
2. *Rajanje po slovenskih narodnih motivih*
Zamisel in vodstvo prof. Sonja Muhrova, izvajajo dijakinje Nižje srednje šole.
3. *Domovina, domovina...*
Zborna pesem, izvajajo dijaki Nižje industrijske strokovne šole. Vodi prof. Stane Kodrič.
4. *Ob Adriji*
Simbolične vaje ob Grudnovi pesmi. Izvajajo dijaki Nižje trgovske strokovne šole. Vodstvo: prof. Bojan Pavletič in prof. Hedvika Kavčič.
5. *Pevski nastop Nižje srednje šole*
Domovina, mili kraj, A. Medved
Osliček in petelinček, C. Pregelj
Ples iz Medijmurja, M. Pozajič
Mrazek, M. Tome
Poje mladinski zbor, ki ga vodi prof. Marica Zupančičeva.
6. *Od morja smo doma*
Skupinska deklamacija. Besedilo R. Lenček. Izvajajo dijaki Trgovske akademije. Pri klavirju Nika Štolfa in Adrijan Rustija. Ritmične gibe prof. France Habjan. Vodstvo prof. Rado Lenček in rež. Joško Lukež.
7. *Pevski nastop učiteljišča*
Slovensko dekle, narod. v prired. M. Fileja
Ptička na tuje gre, nar. v prired. A. Gruma
Leži, leži ravno polje, nar. v prired. A. Gruma
Oglar je zauber fant, nar. v prired. E. Adamiča
Čolnar, za mlad. zbor M. Filej
Poje mešani zbor, ki ga vodi prof. M. Filej.
8. *Poslednji šolski izlet maturantov*
Veseloigra, v kateri nastopajo: profesor-razrednik, osmošolci in osmošolke, Karlo, - oskrbnik planinske koče in Mara - planšarica. Dejanje se odigrava nekje v slovenskih planinah. Igrajo dijaki Višje realne gimnazije in klasičnih vzporednic. Vodi prof. Jože Peterlin.

Vabila, ki veljajo kot vztopnice se dobe na tajništvih vseh srednjih šol v Trstu, naročite pa jih lahko tudi pri dijakih naših šol, ki vam bodo vabilo radi prinesli iz šole.

Podprimo prizadevanje naših dijakov, dajmo jim priznanje in pogum, pokažimo vsi Slovenci, kako nam je pri srcu naša šola! Udeležimo se prireditve naših dijakov. Imeli pa bomo tudi lep užitek. Ne bo nam žal.

Štivan

Kot priprava na dekanijski evharistični kongres, se je v nedeljo vršil v Štivanu kongres fantov devinskega dekanata. Fantov in mož se je zbralo sicer ne veliko, a vendar zadovoljivo število. Govorila sta jima g. dr. Slavko Tuta in pa didaktični ravnatelj g. Tavčar Miroslav.

IZ SLOVENIJE

Nič več slavolokov

»Oznanilo«, verski list ljubljanske škofije, ki izhaja vsakih 14 dni na dveh straneh, je priobčilo poziv ordinariata ljubljanskega vsem župnim uradom, naj ob birmi ne postavljajo nobenih mlajev in naj ne delajo nobenih slovesnosti zunaj cerkve.

Čemu tak poziv, je jasno.

Duhovniki gradijo hidrocentrale

V Medvodah pri Ljubljani delajo novo električno hidrocentralo. Med mnogimi delavci, ki so tam zaposleni, je tudi 20 duhovnikov, eden celo trikratni doktor. Oblečeni so v posebne uniforme, da se ločijo od drugih delavcev. — Take prizore smo že videli leta 1941 pod Hitlerjem, ko so nacisti pognali v Mariboru slovenske duhovnike in kanonike, da so pometali ceste. Toda to je trajalo le nekaj mesecev, potem so jih izpustili. Titovci pa uganjajo to že sedem let. Se vidi, da so bolj »napredni« kot nacisti in da bolj ljubijo ljudi svojega naroda.

Obsojen duhovnik na Kranjskem

Dva župnika na Gorenjskem sta bila obsojena zaradi davkov, eden na 150 tisoč din kazni, drugi pa na šest mesecev zapora.

Slov. poročevalec z dne 11. maja pa prinaša vest, da so stopiškega župnika č. g. Jožeta Smoliča obsodili pred senatom okrožnega sodišča v Novem mestu na dvajset let strogega zapora in na 5 let izgube državljanskih pravic. Razlog za tako strogo obsodbo je bila obtožba, da je med vojno sodeloval z okupatorjem in domobranci. Kot zločin so mu prišteli tudi to, da je spovedal nekaj na smrt obsojenih partizanov in da je med okupacijo delil pomoč ljudske kuhinje v Novem mestu.

Kako čudno, da take »strašne zločince«, odkriva titova ljudska pravica šele sedaj po sedmih letih, potem ko so ves čas živeli na svobodi sredi svojega ljudstva. In pri tem se sklicujejo na domnevne dokumente, ki jih imajo v rokah že sedem let, in na dejanja, za katera vedo vsi že deset let in več. Kdaj se bo »ljudska pravica« napila nedolžne krvi in se nasitila solz nedolžnih?

Svetnikov ne marajo

Deželna vlada v Ljubljani je sedaj ob spremembi občin spremenila tudi imena vseh onih občin, ki so se do sedaj imenovala po svetnikih, to so n. pr. občine: Šent Vid, Šent Peter, Sv. Ana, Sv. Trojica itd. Fašisti so spremenili slovenska imena vasem„ ker so sovražili Slovence; komunisti spreminjajo imena svetnikov, ker sovražijo svetnike. Toda fašisti so dobili svoje plačilo, a imena slovenskih vasi so ostala. Tudi komunisti bodo dobili svoje plačilo, imena svetnikov našim vasem pa bodo ostala.

Delitev mleka po šolah

V Florenci je že splošno vpeljano, da dobi šolska mladež v odmoru po 1/5 litra oslajenega mleka dnevno. Florenci je sledil Bari, sedaj pa mislijo razdeljevati mleko tudi v mestih Brescia in Lodi. Kmetijsko ministrstvo podpira to stremljenje v očigled dveh ciljev: otroci bodo bolj zdravi in tako se bo dvignila potrošnja svežega mleka, katerega — vsled preobilice — mlečna industrija ne more dovolj plačati. V nekaterih krajih je znašala lansko leto cena za kg industrijalnega mleka (= mleko, ki ga kupi industrija mlečnih izdelkov) komaj 24 lir.

Naročnikom »Duhovnega življenja«

Na naši Upravi so že nekateri izvodi revij »Duhovno življenje« in pa »Vera in dom«, ki naj jih naročniki čimprej dvigrejo.

Odgovorni urednik: *Stanko Stanič*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Svojim članom, prijateljem in slovenski javnosti sporočamo, da je dne 7. junija 1952, preminil v Trstu

dr. Josip Abram

nestor tržaških odvetnikov.

Pokojnik je bil vzoren predstavnik naše preteklosti in v svojem dolgem in plodnem življenju tudi kot odličen pravnik med stebri slovenstva na Tržaškem.

Našega prvega predsednika bomo ohranili v trajnem in častnem spominu.

Društvo »PRAVNIK« v Trstu

Vsakovrstno pohištvo:
SPALNICE, JEDILNICE, KUHINJE ITD. - PO NAROČILU IZVRŠI VSAKO DELO. - POROŠTVO ZA DOBER NAKUP. - TOVARNIŠKE CENE. - DELO SOLIDNO. - DOMAČA TVRDKA.

Tovarna pohištva
Tel. 32
PRINČIČ
KRMIN
Cormons prov. Gorizia

POZOR! POZOR!
Vaši sorodniki, prijatelji in znanci potrebujejo še vedno Vaše pomoči.
TVRDKA CITRUS
IMPORT - EXPORT
Lastnik Aleksander Goljevšček
TRST, UL. TORREBIANCA 27 - TEL. 2-44-67
pošilja še vedno v Jugoslavijo in ostale evropske države vse življenjske potrebščine in ostalo blago, vse OCARINJENO, torej brez vsakih stroškov za prejemnika.
PRIČAKUJEMO VAŠA CENJENA NAROČILA! - ZAHTEVAJTE INFORMACIJE!

stal nenavadno prepričljiv.

»Tega vam ne pravim brez razloga. V političnem svetu imam številne in vplivne zveze,... zveze, katerim bi se čudili in ki bi lahko izdatno služile tudi vam, če ste kaj častiželjni. In to ste! Mladi ste in si niti ne predstavljate, do kam lahko seže vpliv lepe in inteligentne žene. In jaz... vem, da je neslano, da vas na to opozarjam... jaz sem inteligentna in lepa. Govorim tri jezike, sem zelo muzikalična, plešem v osebnem slogu, v katerega so moški zagledani...

V čem me torej vaš brat presega?

Morda v tem, da ima veliko denarja? To je vse, toda to ni veliko. Sicer pa imam denar tudi jaz; v tem pogledu imam nasproti vašemu bratu to prednost, da sem ga sama zaslužila... Kako sem ga zaslužila? To je moja stvar. Oglar živi od oglja. Večkrat sem dobila znatne nagrade za desetminuten ples na večer.

Lahko vam tudi zaupam, da mi je gospa Gouya dala deset tisoč frankov, da sem prišla k njeni večerni zabavi, in da ima nekaj osebnega razloga, da se zanima za mojo poroko...

Moja mati da je bila perica, boste rekli... Odgovarjam vam, da to ni nič nečastnega. Sicer pa ni več.

Sem nezakonski otrok. To najbrž veste. Toda če je tako, to ni moja krivda. In mnogo zelo velikih mož je v zibelki doživelo isto žalostno usodo, namreč da niso poznali svojega očeta.«

Valentina se je vedno bolj razburjala.

Njen obraz, ki je vanj vel veter s trga, je postal žareč.

Glas se ji je zaradi razburjenja tresel in lica so ji rdela v ognju bitke.

Gérald jo je gledal; imel je vtis, da ima pred sabo luksuzno, a strašno orožje.

Lepa?... Gotovo! Lepa je!

Toda ta lepota je motna, napadalna. Kateri koli, tudi še tako trden moški bi bil v nevarnosti pred to ženo.

Kaj bo šele z njegovim bratom, s tem nesrečnim nespametnim človekom, ki je iskal svojo pot vedno le v zabavi in daleč od vsakega truda!

Uboga muha, ki se je zapredla v mrežo tega pajka!

»Zakaj nič ne odgovorite?« je osorno vprašala gospodična.

»Toda, gospodična, jaz vendar nisem poblaščen dajati vam odgovor. Moj brat je polnoleten in ima še starše.«

»To so same besede. Vaš brat je ničla na levi strani številke. Njega ni več. Naredil bo to, kar bom jaz hotela. Morda ne veste, da se poznava že osem mesecev?... Vaši starši? Pustili bodo, da bo naredil, kar bo hotel. Tako so vedno delali. Vaša sestra pa je samo njihov odsev. Vrednota družine ste vi. In vašega zavezništva sem prišla danes prosit; priznam, da na nekoliko nekorekten način, toda nisem imela druge možnosti.«

Sedaj so se Valentinine oči zapičile v oči mladega politehnika. Pričakovala je odgovora, ki bo odločil njeno bodoče ravnanje in vso prihodnost njenega življenja.

Gérald pa je nekaj trenutkov molčal; nato se je poklonil: »Gospodična, čast mi je, da vas pozdravim.«

(Nadaljevanje)

Izšel je „PASTIRČEK“ za mesec junij

„Srečne matere pod komunizmom“

Kake dolžnosti in skrbi imajo matere v Sovjetski zvezi, razodeva zadnja številka sovjetske revije »Mladi boljševik«, ki objavlja pismo neke mlade matere, tovarišice Klimove, ki živi v Taldy-Kurgaeski oblasti Kazakstanske sovjetske republike. V pismu vprašuje če je zares tako neobhodno potrebno, da morajo doječe matere, nadaljevati svoje delo v političnem študijskem krožku in če ne bi mogle same izboljšati svoje politične izobrazbe s samostojnim študijem.

Uredništvo ji je ugodno odgovorilo.

Če mlade matere ne morejo sodelovati pri političnih krožkih, morajo urediti krajevne komsomolske organizacije za nje individualni pouk, ki jim bolj odgovarja, ali pa jim morajo pomagati izbrati tako študijsko snov, ki se je lahko same učijo. To velja seveda samo za take, ki so dovolj izobražene in ki lahko študirajo iz knjig. Za take matere priporoča urednik branje Leninovega in Stalinovega življenjepisa in skrajšane zgodovine boljševiške partije.